

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Ištvánkové a soudkyň JUDr. Ivany Kotrčové a JUDr. Miluše Farské v právní věci žalobce: **L M** bytem , korespondenční adresa , proti žalované: **Ceská republika – Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16**, o zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 154.500 Kč s přísl., k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25. 6. 2014, č.j. 14C 161/2011 – 65,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se domáhal po žalované zaplacení částky 154.000 Kč spolu s úrokem z prodlení, která měla představovat zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu z nepřiměřeně dlouhého soudního řízení, vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp.zn. (dále také podkladové řízení). V něm se žalobce domáhal rovněž zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla vzniknout v řízení, které bylo vedeno u Okresního soudu v Ostravě pod Prvním rozsudkem ze dne 19. 7. 2012 soud I.

stupně žalobu zamítl, když dovedl, že řízení u Obvodního soudu pro Prahu 2 trvalo 4 roky a 6 měsíců, avšak ze strany soudu nedošlo k bezdůvodné nečinnosti a věc byla do určité míry složitá. Dovedl, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, který by spočíval v nepřiměřené délce řízení dle ust. zák. č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále také jen OdpŠk). K odvolání žalobce rozhodl Městský soud v Praze dne 5. 12. 2012 pod č.j. 19 Co 399/2012 – 31 a rozsudek soudu I. stupně potvrdil. Dovedl, že je správný závěr, že v podkladovém řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, který by spočíval v nepřiměřené délce soudního řízení. Vycházel ze závěru, že od podání žaloby dne 22.11.2006 do pravomocného odmítnutí dovolání Nejvyšším soudem dne 21.5.2011 trvalo řízení 4 roky a 6 měsíců. Probíhalo ve 3 stupních soudní soustavy, jednotlivé úkony byly činěny plynule a pokud došlo k určité prodlevě v rozhodování Nejvyššího soudu ČR, pak se jednalo o dovolání žalobce, které bylo nepřipustné a sám je inicioval. Řízení bylo složitější a byť se žalobce na jeho délce nepodílel před soudy I. a II. stupně, vyvolal dovolací řízení podáním dovolání, které skončilo odmítnutím. Postup orgánů veřejné moci byl kvalifikován jako snaha rozhodnout věc v co možná nejkratším čase a nedošlo ke zrušení rozhodnutí soudu nižšího stupně proto, že by nerespektoval závazný právní názor soudu vyššího stupně a v reakci na vzniklé procesní situace především žalobce využíval všech jemu dostupných prostředků. Význam řízení pro žalobce vysoký nebyl a tak odvolací soud dovedl, že řízení trávající 4 roky a 6 měsíců netrvalo nepřiměřeně dlouho a nelze dovést nesprávný úřední postup dle ust. § 13 odst. 1 a § 31a odst. 1 OdpŠk

Proti tomuto rozsudku podal žalobce dovolání. Rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 1. 2014, č.j. 30 Cdo 3971/2013 – 45 byly oba předchozí rozsudky zrušeny a věc vrácena Obvodnímu soudu pro Prahu 2 k dalšímu řízení. Nejvyšší soud dovedl, že žalobce již v žalobě uvedl, že podal ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2011, sp.zn. 30 Cdo 4461/2009, kterým bylo odmítnuto jeho odvolání v podkladovém řízení. Tuto skutečnost soudy nevzaly plně v úvahu, přičemž ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp.zn. Cpjn. 206/2010, uveřejněného pod č.j. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, je uvedeno, že konec relevantní doby trvání řízení se pojí s okamžikem nabytí právní moci posledního rozhodnutí, které bylo v daném řízení vydáno. V podmínkách ČR je tedy nutno do doby řízení započítat i případné řízení o dovolání, či kasační stížnosti i řízení o stížnosti ústavní, a to i tehdy, bylo –li toto řízení pro poškozeného neúspěšné.

Nyní napadeným rozsudkem rozhodl soud I. stupně tak, že žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Vyšel ze zjištění, že v podkladovém řízení podal žalobce proti rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ústavní stížnost, která byla dne 15. 12. 2011, pod sp.zn. III. ÚS 2102/2011 odmítnuta. Ústavní soud shledal, že dovolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí ústavně konformním způsobem vyložil, proč přípustnost dovolání v předmětné věci neshledal. Ústavní soud konstatoval, že neshledal porušení ústavně zaručených základních práv nebo svobod žalobce a ke dni rozhodování Ústavního soudu tak celková délka řízení činila 5 let.

Po stránce právní se soud I. stupně opět dovolal ust. § 1, 2, 7 odst. 1, 8 odst. 1, 13 a 31a OdpŠk a dospěl k závěru, že v předmětném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. Odvolal se na své předchozí závěry, že řízení probíhalo ve 3 stupních soudní soustavy, celková délka řízení trvala ke dni rozhodnutí Ústavního soudu 5 let, věc byla po

skutkové a právní stránce do určité míry složitá, význam řízení pro žalobce nelze považovat v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) za vyšší. Ze strany soudu nedošlo k žádné bezdůvodné nečinnosti a navzdory řízení o ústavní stížnosti iniciované žalobcem, řízení u Ústavního soudu a jeho vliv na délku celého podkladového řízení na závěrech soudu I. stupně nic nemění. Žalobce využívá všechny dostupné a možné postupy dané mu zákonem pro prosazování svého názoru až po ústavní stížnost. Pro dovolací řízení není schopen sám otázku zásadního právního významu nastolit a může očekávat toliko, že jeho odvolání musí být odmítnuto. Dovolání a ústavní stížnosti podává žalobce formálně, vědom si vytíženosti vyšších soudů, délku řízení očekává a na ní pak poukazuje. Svým chováním se na délce řízení významně podílí. Vzhledem k těmto okolnostem tak nelze hodnotit délku řízení jako nepřiměřenou. S touto argumentací soud I. stupně žalobu zamítl a o nákladech řízení rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., podle kterého by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, té však náklady nevznikly.

Proti tomuto usnesení podal žalobce odvolání. Soudu I. vytýkal neúplné zjištění skutkového stavu i nesprávné právní posouzení po stránce právní. Tvrdil, že dle rozhodnutí ESLP je přiměřenou délkou reparačního řízení doba v řádu jednotek měsíců, nikoliv roků. Nesouhlasil se závěrem, že to byl on, kdo prodlužoval řízení, aniž by formuloval zásadně významnou otázku pro Nejvyšší soud. Soud tak nepřipustně založil posouzení na svých vědomostech o množství řízení, kterých se žalobce účastní. Dovolával se rozhodování Ústavního soudu i ESLP v obdobných řízeních a navrhoval, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, případně změnil tak, že by žalobci zcela vyhověl.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo dle ust. § 212 a § 212a odst. 1 a 5 ve znění účinném do 31. 12. 2013, dle čl. II. bod 2 přechodných ustanovení zák. č. 293/2013 a dospěl k závěru, že odvolání důvodné není.

Soud I. stupně učinil dostatečná skutková zjištění a vyvodil z nich i správné závěry právní.

K odpovědnosti státu za vznik nemajetkové újmy, tedy přisouzení přiměřeného zadostiučinění za ní, je třeba splnění 3 kritérií, a to nesprávného úředního postupu, vzniku nemajetkové újmy a příčinné souvislosti mezi nimi. Soud I. stupně dospěl k závěru, že nesprávný úřední postup nebyl prokázán.

Dle ust. § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí ve stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Dle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se též podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

V § 31a odst. 3 Odp.Šk. jsou stanovena jednotlivá kritéria pro stanovení výše přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 zák.:

- a/ celková délka řízení,
- b/ složitost řízení,
- c/ jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům řízení,
- d/ postup orgánů veřejné moci během řízení,
- e/ význam předmětu řízení pro poškozeného,

Žalobce se domáhá odškodnění nemajetkové újmy za kompenzační řízení, jež bylo vedeno u OS pro Prahu 2 a trvalo od svého zahájení 22. 11. 2006 do 15. 12. 2011, celkem 5 let. Na soudu bylo, aby s ohledem na závěry Nejvyššího soudu ČR, vyjádřené v jeho rozhodnutí ze dne 30. 1. 2014, posoudil celkovou délku tohoto řízení od jeho zahájení až do skončení řízení o ústavní stížnosti, nikoliv jak původně učinil, do odmítnutí dovolání Nejvyšším soudem ČR. Oproti skutkovému stavu, který byl hodnocen při předchozím rozhodování soudů I. stupně a II. stupně, které hodnotily řízení v trvání 4 roky a 6 měsíců, jedná se nyní o řízení delší o 6 měsíců, neboť soudy hodnotí celkovou délku řízení v trvání 5 let. S ohledem na výše uvedené skutečnosti je správný závěr, že při výkladu kritéria délky řízení dle § 31a odst. 3 Odp.Šk. je třeba vycházet z konkrétního případu, tedy i z kritérií pro stanovení výše přiměřeného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu tak, jak jsou specifikována v § 31a odst. 3 písm. b/ až e/ Odp.Šk. Pro stručnost odvolací soud odkazuje na správné závěry soudu I. stupně o složitosti řízení, jednání poškozeného, postupu orgánů veřejné moci a významu předmětu řízení pro poškozeného. Ze všech těchto kritérií lze dovodit, že délka řízení trvajících od podání žaloby až k vyřízení ústavní stížnosti nepřiměřená nebyla.

Dle ust. § 121 o.s.ř. není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé nebo známé soudu z jeho činnosti.

Soudu I. stupně nelze vytýkat, že vychází ze skutečností, jež jsou mu z jeho činnosti známy a které spočívají v tom, že žalobce podává velkou řadu žalob, týkajících se náhrady tvrzené nemajetkové újmy, jež mu měla vzniknout nepřiměřenou délkou různých řízení, zejména řízení kompenzačních, tedy řízení o nemajetkové újme, která opakovaně vede. Sám žalobce přímo v žalobě vysvětluje důležitost věci pro sebe tak, že jako osoba samostatně výdělečně činná je živitelem rodiny a v návaznosti na svá životní omezení spojená s nemocí nemůže příjmy zajišťovat jinak ze zaměstnání apod., tedy je možno dovodit, že právě podáváním žalob chce své příjmy zajistit. Pokud tedy soud I. stupně dospěl k závěru, že v řízení, jež bylo vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp.zn. [REDAKCE] nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, je jeho rozsudek správný a byl potvrzen dle ust. § 219 o.s.ř.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a kontrátio, neboť úspěšné žalované v odvolacím řízení náklady nevznikly.

Proti tomuto rozsudku **je** možno podat dovolání pouze z podmínek § 237 o.s.ř. do 2 měsíců od doručení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 k nejvyššímu soudu ČR.

V Praze dne 26. listopadu 2014

**JUDr. Eva Ištvanková, v.r.
předsedkyně senátu**

Za správnost vyhotovení:
Helga Švejdová